Karar Alma Mekanizmaları

Karar Mekanizması

AB düzeyinde karar alma süreci başta aşağıdakiler olmak üzere birçok kurumu içerir:

- Avrupa Komisyonu
- Avrupa Parlamentosu
- Avrupa Birliği Konseyi

Yeni mevzuat Avrupa Komisyonu tarafından önerilir, fakat yasaları geçiren Konsey ve Parlamento'dur. Bu süreçte başka kurum ve kuruluşların da çeşitli rolleri vardır.

AB karar alma sürecine ilişkin kurallar ve prosedürler antlaşmalarda belirtilmiştir. Her Avrupa yasası "yasal dayanak" olarak adlandırılan belirli bir antlaşma maddesine dayanır.

Yeni bir AB yasasını hayata geçirmek için üç ana prosedür vardır:

- Ortak karar alma usulü
- İstişare usulü
- Uygun bulma usulü

Bu usuller arasındaki en büyük fark Parlamento'nun bu süreçte Konsey ile olan ilişkisidir. Parlamento; istişare usulünde sadece görüş belirtirken, ortak karar usulünde Konsey ile yetki paylaşımına gider. Avrupa Komisyonu yeni bir yasa önerirken takip edilecek prosedürü de seçmekle yükümlüdür. Esas itibariyle bu seçim, önerinin "yasal dayanağı"na bağlıdır.

Ortak Karar Usulü

Bu usulde Parlamento ve Konsey yasama yetkisini paylaşırlar. Komisyon yasa teklifini iki kuruma da gönderir.

Bu iki kurum da teklifi sırasıyla iki kez okur ve tartışırlar. Eğer üzerinde mutabakata varılamazsa teklif, Konsey ve Parlamento'dan eşit sayıda temsilciden oluşan "uzlaştırma komitesi"ne gider. Bu komitenin toplantılarına Komisyon temsilcileri de katılır ve tartışmalara katkıda bulunurlar. Komite teklif üzerinde anlaştığında, metin yasa olarak kabul edilmek üzere üçüncü bir okuma için Konsey'e ve Parlamento'ya gönderilir.

Bu usul kapsamına giren alanlar:

- Ulus bazlı ayrımcılık yapmama ilkesi
- Dolaşım ve ikâmet hakkı
- İşçilerin serbest dolaşımı
- Göçmen işçiler için sosyal güvence
- Kuruluş hakları
- Taşımacılık
- İç Pazar
- İstihdam

- Gümrüklerde işbirliği
- Sosyal dışlanmayla mücadele
- Fırsat ve muamele eşitliği
- Avrupa Sosyal Fonu'na ilişkin kararların uygulanması
- Eğitim
- Mesleki eğitim
- Kültür
- Sağlık
- Tüketicilerin korunması
- Trans-Avrupa Ağları
- Avrupa Bölgesel Kalkınma Fonu'na ilişkin kararların uygulanması
- Araştırma
- Çevre
- Şeffaflık
- Dolandırıcılıkla mücadele
- İstatistik

İstişare Usulü

Bu usulde Komisyon, teklifini hem Konsey'e hem Parlamento'ya gönderir. Ancak, AB'nin karar alma sürecinin önemli bir bölümünü oluşturan Parlamento'ya ve Ekonomik ve Sosyal Komite, Bölgeler Komitesi gibi diğer kurumlara resmi olarak danışmak Konsey'in görevidir.

Yasal dayanağın gerektirdiği bazı durumlarda, istişare zorunludur ve teklif Parlamento'nun görüşü alınmadan yasalaşamaz.

Her durumda Parlamento:

- Komisyon'un teklifini onaylayabilir;
- Reddedebilir;
- Değişiklik talep edebilir.
-

Eğer Parlamento değişiklik isterse Komisyon, Parlamento'nun önerdiği tüm değişiklikleri göz önünde tutar; bunlardan birini kabul ederse Konsey'e değişiklik önerisi gönderir. Konsey yeni teklifi inceledikten sonra olduğu gibi kabul edebilir ya da tekrar değişiklik isteyebilir. Diğer tüm prosedürlerde olduğu gibi, Konsey'in Komisyon önerisinde değişiklik getirmesi için oybirliği kuralı aranmaktadır.

Bu usulün kapsadığı alanlar:

- Cezai konularda polis ve yargı işbirliği
- Anlaşmaların revizyonu
- Cinsiyet, ırksal ya da etnik köken, din veya siyasi görüş, engellilik, yaş ya da cinsel tercihe dayalı ayrımcılık
- AB vatandaşlığı
- Tarım
- Vize, sığınma, göç gibi kişilerin serbest dolaşımı ile ilgili politikalar
- Taşımacılık (belli bölgeler üzerinde önemli etkisi olan durumlarda)
- Rekabet kuralları
- Vergi düzenlenmeleri
- Ekonomi politikaları

- "Geliştirilmiş işbirliği"- örneğin üye ülkelerin bir kısmının, diğer ülkelerin istemediği durumlarda bile, belirli bir konuda birlikte çalışmasına izin veren düzenlemeler

Vergilendirme gibi bazı alanlarda Konsey'in kararı oybirliğiyle alınmış olmalıdır.

Uygun Bulma Usulü

Konsey'in bazı çok önemli kararları vermeden önce Avrupa Parlamentosu'nun onayını almak zorunda olduğu anlamına gelir.

Süreç, Parlamento'nun teklifte değişiklik isteme olanağının olmaması dışında, istişare usulünde olduğu gibi işler: Parlamento teklifi ya kabul ya da reddeder. Kabul ("uygun bulma") oyların mutlak çoğunluğunu gerektirir.

Bu usulün kapsadığı alanlar:

- Avrupa Merkez Bankası'nın belirli görevleri
- Avrupa Merkez Bankaları Sistemi/ Avrupa Merkez Bankası'nın statülerinde değişiklik
- Yapısal Fonlar ve Uyum Fonları
- Avrupa Parlamentosu seçim prosedürleri
- Belirli uluslararası anlaşmalar
- Yeni üye ülkelerin kabulü